

ADVIES WIJZIGING ADL-BESLUIT

Advies 2018-02 / 18.01.2018

INHOUD

1	Situering	3
2	Beknopte inhoud.....	3
3	Bespreking.....	4
3.1	Algemeen	4
3.2	Zorg en wonen	4
3.3	Huurmodaliteiten	5
3.4	Subsidiëring ADL-clusters	6
3.5	Invoeging in het KSH	6

1 SITUERING

In 1998 werd het besluit van de Vlaamse Regering tot aanmoediging van projecten inzake het zelfstandig wonen van personen met een fysieke handicap in sociale woonwijken goedgekeurd, ook wel het ADL-besluit genoemd. Sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) werken met door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) erkende en gesubsidieerde voorzieningen samen voor de huisvesting van personen met een handicap. Het ADL-besluit regelt de normen waaraan de woningen moeten voldoen, de huurmodaliteiten en de subsidie; die op enkele punten afwijkt van de klassieke sociale huisvesting. Voorliggend ontwerp van besluit wijzigt enkele bepalingen aan het BRV van 16 juni 1998 en van het BRV van 12 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode.

2 BEKNOPTTE INHOUD

Door de gewijzigde regelgeving, en door het invoeren van de persoonsvolgende financiering en het ter beschikking stellen van individuele budgetten aan de gebruikers in plaats van het financieren van erkende voorzieningen drong zich een actualisering van het ADL-besluit op. Door de wijzigingen waren er immers afstemmingsproblemen ontstaan. Om inconsistenties in de interpretatie en de toepassing van het BVR van 16 juni 1998 te voorkomen, wijzigt de Vlaamse Regering principiële het ADL-besluit. Verschillende bepalingen inzake normering voor de bouw van ADL-woningen en het ADL-centrum en de subsidies ervan worden opgeheven, aangezien er geen nieuwe ADL-clusters meer gebouwd zullen worden. Er wordt wel nog voorzien in een overgangsbepaling voor projecten die nog in de pijplijn zitten. Verder wordt de toegang en het behoud van de ADL-woning afhankelijk gemaakt van respectievelijk het sluiten en verderzetten van een minimale dienstverleningsovereenkomst met de zorgaanbieder vanuit het ADL-centrum. De regeling wordt eveneens ingevoegd in het KSH, aangezien de verhuring van sociale huurwoningen daarin wordt geregeld en een ADL-woning een sociale huurwoning is.

//

3 BESPREKING

3.1 ALGEMEEN

Het ADL-besluit beoogde het aanmoedigen van het zelfstandig wonen van personen met een fysieke handicap in sociale woonwijken. De ADL-woningen zijn ontworpen en ingericht (zowel qua toegankelijkheid als qua accommodatie) om de activiteiten van zelfstandig wonende personen met een handicap te ondersteunen. Deze woningen maken deel uit van een ADL-cluster, geïntegreerd in een sociale woonwijk en verbonden met een ADL-centrum (een centraal dienstenlokaal). Dergelijke werking kan integratie bevorderend zijn en een brug tussen welzijn en wonen faciliteren. Gezien deze belangrijke individuele meerwaarde en maatschappelijke effecten kan de Raad de ADL-werking binnen de sociale huisvesting in principe onderschrijven. Bovendien gaat de Raad er vanuit dat deze werking succesvol is geïmplementeerd. Echter, hoe de praktijk op het terrein zich effectief manifesteert en wordt ervaren, blijft ten dele onduidelijk. Behalve fragmentaire informatie over verschillende projecten is een evaluatie van dit 20-jaar oude stelstel niet voor handen. Hoe ervaren de bewoners dit? Hoe staan de sociale huisvestingsmaatschappijen en de betrokken welzijnsactoren hiertegenover? Welke zijn de kansen en welke zijn de valkuilen, knelpunten? De Raad meent dat dergelijke evaluatie interessante elementen zou kunnen opleveren voor het optimaliseren van de dienstverlening ten aanzien van deze specifieke doelgroep (waarbij een integrale werking vanuit wonen en welzijn centraal kan blijven staan).

De aanleiding van de actualisering van het ADL-besluit is dan ook aan externe factoren toe te schrijven. Er is de gewijzigde regelgeving in het kader van welzijn en de wijziging van de aanpak van individuele persoonsvolgende financiering. Volgens de Raad nopen deze wijzigingen tot de herziening van het ADL-besluit. De Raad kan dit globaal onderschrijven, maar vraagt aandacht voor een aantal principiële en specifieke punten.

3.2 ZORG EN WONEN

De ADL-projecten combineren voor een specifieke doelgroep zorg en wonen. Beide componenten zijn voor de betrokken doelgroep essentieel, en de zorg wordt in de directe nabijheid van de woning ingeplant. Net zoals in het verleden wordt de toegang tot de ADL-woning afhankelijk gemaakt van het sluiten van een minimale dienstverleningsovereenkomst met de (vergunde) zorgaanbieder die de assistentie voorziet vanuit het ADL-centrum dat behoort bij de ADL-cluster (cf. artikel 8 ontwerpbesluit). Op een dergelijke manier worden in het ADL-stelstel het woonrecht en het recht op zorg expliciet gekoppeld.

wordt aangeboden voldoende aangepast is aan de bijzondere nood van de ADL-bewoner (het ADL-concept kent extra aandacht voor de fysieke aanpassing van de woningen)?

De Raad dringt verder aan om de uitstroom voldoende te willen doordenken. Bijvoorbeeld kan worden geopteerd om de uitstroom en instroom efficiënt te beheren door zowel de verhuring als de zorg door dezelfde instantie te laten plaatsvinden (cf. ook verhuring buiten het stelsel; de ADL-regeling is op dit punt niet optimaal). Met het oog op het continueren van de ADL-cluster (omwille van de specificiteit van het kleinschalig karakter van de dienstverlening), lijkt het tevens aangewezen bij een uitstroomtraject van de ADL-huurder de minimale zorgafname aan te houden tot de ADL-bewoning effectief wordt beëindigd (in het ADL-opzet worden zorg en wonen gekoppeld).

3.4 SUBSIDIËRING ADL-CLUSTERS

Er wordt in de nota aan de regering verwezen naar de conceptnota Wonen-Welzijn (vorige legislatuur), en meer specifiek naar een limitatieve lijst van projecten die nog een subsidie kunnen krijgen vanuit het Fonds voor de Huisvesting. De nota stelt verder dat die beslissing nu wordt uitgevoerd door de opheffing van de regeling met betrekking tot de subsidiëring in het ADL-besluit. Omdat er echter nog enkele projecten van de eerder vermelde lijst in de pijplijn zitten, worden er overgangsmaatregelen voorzien waardoor de regeling inzake subsidie en normering nog wel van toepassing zullen blijven. Omwille van de rechtszekerheid kan de Raad deze overgangsmaatregelen onderschrijven. Algemeen wenst de Raad te wijzen op het belang van dergelijke projecten en de nood aan een specifiek aanbod voor deze doelgroep. Het is voor de Raad dan ook niet duidelijk of zonder dergelijke subsidiëring in de toekomst gelijkaardige projecten gerealiseerd zullen worden. Mogelijk is de sociale huisvestingssector voldoende performant om dit op te vangen (en om een adequaat en toegankelijk aanbod te realiseren). Het blijft evenwel de vraag of dit, in combinatie met het huidig beschikbare ADL-aanbod, de vraag voldoende kan afdekken, in het bijzonder wanneer de mogelijke effecten op wonen ten gevolge van de vermaatschappelijking van de zorg scherper voelbaar worden. Zoals hoger aangehaald had een evaluatie hier inzicht kunnen bieden.

3.5 INVOEGING IN HET KSH

De actualisering van het ADL-besluit voegt de regelingen in verband met de toegang tot en het behoud van de ADL-woning toe aan het Kaderbesluit Sociale Huur. Binnen dit KSH wordt de verhuring van sociale huurwoningen geregeld, waartoe de ADL-woningen ook behoren. De Raad kan zich dan ook vinden in deze invoeging, des te meer dit ertoe bijdraagt dat huurders van een ADL-woning ten volle als sociale huurders beschouwd worden.

